

Ф О Л І Е

пентрѣ

МИНТА, ИМИШЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 38.

ЛѢНІ, 20. СЕПТЕМВРИЕ.

1848.

Манифестъла ванълазі Гелачич.

Не къндъ днъ зилеле днъ Маргіе гла-
съла попорълазі се пълдъ пентрѣ скъпареа
де жьгъла векеі сістеме апъсътор днъ веа-
кърі, атънчї възла пострѣ монархаскълатъ
ачест глас, шї декіаръ лібертате, декіаръ
егалитате пентрѣ тоате попоръле пѣ-
терпичеі сале монархіі. Нѡъ нї се пѣреа
къ нї сар асігъра вн вїиторїз мїнънат шї
ферїчїт; дасъ ваї, пої кроаціі, славонїі
шї ерадіі пощрїі сърві, ромъні, цертманї,
песте пздїа пѣдїртш контрарїа. О пар-
тїдъ трѣоашъ егоїстїкъ днъ Ъгарїа се фо-
лосї де тѣрвѣрїле неапѣрате ла асемеа
рѣствѣрїтѣрѣ, еѣ шїѣ стоарче дела преа
дндѣратъла пострѣ монарх кончесївнї, прїа
къре вїеле чел маї сѣлт ал пострѣ ал
тѣтѣрор, адїкъ лібертатеа, о да озмаї лор
шї попорълазі лор магіар, іар челорлакте
вїеѣвїторѣ сѣв ачееаш сакрѣ короанъ а
Ъгарїеі ле гѣтїа сервїтѣте шї апъсарѣ,
їар днъ зрѣт прїа форпареа знїі міністерїѣ
сепарат зпїтатеа недеспѣрдїтѣ а цѣрїлор
корѡнеі зогъреңдї къ тарѣа монархіз га-
рантїсатъ прїа санкціонеа прагматїкъ о
лїмічїрѣ днъ фаптъ. Естїнда регатълазі Кро-
аціеі ѡв денегатъ deadрентъла; регатъла
Славонїеі ѡв декїарат де комїтате зогъ-
реңдї, днътрѡдъчереа лїмъеі магіаре днъ

ачелеаш ѡв demъдатъ, шї днъ тоате ко-
мїтателе, адїкъ шї днъ челе деспре амїазї
локвїте маї престе тот де сърві, се днъ-
трѣдъсесе де маїнаїте, прїа ачѣаста се
дещептѣ мѣлїа ачелъї попор врав вїне ме-
рїтат де патрїѣ, іар къндъ міністерїа зп-
гъреск днъчелъ а днъшїнда ачест лѣкърѣ ал
недрентъдїі прїа мѣсѣре де сіаъ, ѡв адѣс
ла деспераціе. Іатъ ачѣстеа ера пентрѣ
ної фрѣптѣрїле лібертѣдїі де ноѣ къшїга-
те! Ачѣаста ѡв егалитатеа тѣтѣрор націо-
налїтѣдїлор претїоъ де леціле патрїеі,
гарантїсатъ прїа сакратъла къвѣлт ал вѣ-
пѣлазі пострѣ монарх! Ачѣаста ѡв рѣспла-
та пентрѣ днъшїтеле шерїте къшїгате де
попоръла пострѣ днъ кърѣвл веакърїлор днъ
прївїнда корѡнеі Ъгарїеі шї а днътреңеі
монархіі, пентрѣ рѣжѣрїле де сѣнѣе вѣр-
сат днътрѣ апърареа комънеі патрїе, де
ачѣст попор къре шї естїмп пѣмѣрѣ 35,000
аї фїлор сѣї не къмпѣрїле де сѣнѣе днъ
Італїа днъ шїреле вравеї армате австрїаѣе,
маї пайнте де а фї зечвїтѣ днъ лѣпте пентрѣ
оноареа монархіеі! Еѣ пѣ воїеск а
ворвї де непѣмѣрателе атакърї deadрентъ-
ла шї незіш днъ контра попорълазі кро-
ато-славо-сербїан; пѣ вреаъ а ворвї де
днъшїтеле деѡаїме шї препѣстврї; пѣ де-
спре несѡжѣршїтеле прїгопїрї къте не мї-
не ка вау ал зпїтелер регатѣрї мѣ ловїрѣ,

ші дні аметиндаръ вѣща ші опоареа теа. Еъ ле атинг нѣмаі, нѣ пентрѣ міне, чі пентрѣ къ до міне ера аменіодатъ фінда ші вѣвѣл дрепт ал націеі. Маі тѣлте депѣтадіі але попорѣлѣі пострѣ се рѣгаръ де репедіте орі ла тронѣл преадѣндѣратѣлѣі пострѣ монарх пентрѣапѣрѣштѣлт ші дрептате: о непорочілъ фаталітате domnia песте поі: кѣчі рѣгѣмінділе поастре фѣсерѣ дѣдешерт. Атѣлчі М. са ч. рең. вѣневоінд а кѣмпѣні ачесте трісте дѣпреціѣрѣрі, депѣтмі пе до. са архіѣвчеле Іоан міжлочіторіѣ ла дѣпоѣрекеріле Кроадіеі ші Славоніеі къ міністеріѣл зогѣреск. Еъ аскѣлтѣнд де дѣлѣтѣл mandat мерсеіѣ ла Віена дѣтинзѣнд вѣкѣрос тѣпа спре паче ші дѣпоѣкаре. Дѣсѣ ші ачест паш фѣ нефолосіторіѣ. Еъ до нѣтеле попорѣлѣі кроато-славон червѣі консервареа санкціеі прагматіче кареа до пѣптеле сале челе маі прінципале прііміте ші де падіа кроато-савоанѣ до діета дін 9 Мартіе 1712 ші къ лѣтѣрїта кспфїрмаре а лѣі Карол ал блеа детерміѣкъ рѣгатѣрїле Кроадіа, Славоніа ші Далмаціа рекѣпоск ші де ачі доколо гѣверѣл нѣ нѣмаі ал клїропомітор вѣрѣвѣтѣщї, чі ші ал фетеецілор дін лѣміната касѣ дѣпѣрѣтеаскѣ, дѣсѣ нѣмаі пе а ачелора карїі вор фї стѣпѣнінд нѣ нѣмаі Австріа чі ші Стїрїа, Карніолїа ші Карїнтїа ші вор фї рѣшезѣнд до нѣміта Австріе;“ кареа маі доколо ла 1723, арт. детерміѣкъ депліѣ тѣрїе де леңе: „Ка атѣт провинціле ерезїтаре цѣрмане кѣт ші зогѣрѣщїле се фїе гѣверпате пѣдѣпѣрдіте, пѣдѣспѣрдіте ші до комѣн;“ до зрмареа ачестора еъ червѣі зп міністеріѣ чѣнтрал: де ресвоїѣ, де фїнанде ші де трѣвіле естерїоаре; еъ пе тѣмеїѣл дрептѣлѣі ші ал са-

крателор т. сале кѣвінте, червѣіѣ дрептѣрї егале пентрѣ націоналітатеа поастрѣ; червѣіѣ дѣмплініреа прѣтенсіїлор ші дорїрїлор націеі сервіане дін Ъгарїа. Дар пѣ дѣвоїндѣсе міністрѣл прѣсїдент магіаркѣ ачесте тѣмеїѣрї, міе нѣмі рѣмасе алѣ дѣкѣт а аѣента хотѣрѣрїле діетеї магіаре аспра чѣлѣі дін зрмѣ кѣвѣнт ал пострѣ де паче. Дѣсѣ пѣлѣ до бра де фѣдѣ ачѣастѣ атѣт де дѣсѣпѣтѣоаре дѣтре. Варѣ дела а кѣрѣі деслѣгаре атѣрлѣ нѣ нѣмаі фѣрїчїреа Ъгарїеі ші а тѣтѣрор порелор че се дїнѣ де сѣлѣта короанѣ, чі есістїоѣа дѣтреѣеї монархїі, нїчї кѣ венї ла десватере, іар атакѣрїле міністерїѣлѣі магіар сѣ тѣлѣ дѣтрѣѣпа. Ніңде фї рѣтѣчїді аї патрїеї поастре сѣпт сѣлѣл партїеї магіаре лѣкрѣ фѣрѣ прѣѣѣт, спре а тѣрѣѣра лініңеа матерїалѣ пѣлѣ акѣт пѣстратѣ до Кроадїа; до Славонїа комїсарїї міністерїалї сілеск пе попор къ вѣрд остѣшеск сѣ алагѣ де фїкѣ депѣтаділа діета дін Пѣща; до Трїест се артѣ ѣ коравїе спре а пѣпѣстѣї цѣрмії кроатїеї; зп алт вѣс артат пе дѣлѣре фаче стрїѣвчѣнї фѣрѣ нїчї зп сѣоп; деспѣрѣемїнѣте де трѣпѣ дін гарда націоналѣ мобїлѣ зѣ гѣреаскѣ трѣк песте меѣзїні ші калѣ пѣштѣнтѣл стѣтѣторїѣ сѣпт аѣкторїтатеѣ вѣпалѣ; ші до Бѣнат прѣпѣдѣңе чѣл маї крѣпчен рѣзѣвоїѣ къ пѣтере дѣпѣрїте. Іар спре а пѣлѣ комїлітѣлт ла тоате, епїсарїї магіарї іррїтѣ пе воспїачї ка сѣ дѣкъ омор, фок ші прѣдѣчѣне дѣо дарѣ а кѣрѣі локїторї апѣрарѣ дін вѣакѣрї шї маї апѣрѣ дѣтїнселе марціні але стате лѣі, ка Ъгарїа, Австріа ші Еѣвропа дѣтреагѣ сѣ фїе сігѣре де варварїе ші чѣтѣ ачел кѣмпліт рѣѣ ал рѣсѣрїѣлѣі. Еъ сѣпт вѣрѣватѣл попорѣлѣі, сѣпт вѣрѣватѣлѣ

либертѣдїи, сѣнтъ вѣрвателъ Австріеі! кредитѣносъ дѣмпѣратѣлѣ шї рецелѣ меѣ конституціонал, респѣонгъ къ депліна мїніще а сѣфлетѣлѣ шї къ тоатѣ тѣрїа орї че пре- пѣсѣрї де реакціе сѣѣ папславїст шї къ а- чеаста деклар пѣнтѣа тѣтѣрор попоарѣ- лор Австріеі: кѣткъ еѣ дѣнъ вѣрмареа де- кретѣрїї діетале а пѣдіеї кроато-славѣне шї дѣнъ пѣтереа челеї маї депліне конвїн- церї пропрїе дела кондіїїле де дѣмпѣчѣре лѣзате де темеїѣ нїчї дѣндрезнеск нїчї поч а тѣ авате. Ної воїм о Австріѣ знїтѣ, пѣ- тернїкъ, лїверѣ, — де ачї кондіїе пѣанѣ- ратѣ централїсареа мїністерїїлор де рѣ- воїѣ, де фїнанце шї де тревїле естерне. Ної воїм дрептѣрї егале пѣнтрѣ тоате пѣ- діїле вїеѣвїтоаре сѣѣтъ корѣна Ънгарїеї; а- честѣа сѣѣтъ промїсе тѣтѣрор попоарѣ- лор дѣнъ зїлеле дїнъ Martie прїнъ сакратѣл рѣст ал преадѣндратѣлѣ пострѣ монарх. Ної дѣнъ пѣтереа знїеї леѣї ашезате къ тоатѣ соменїтатеа дѣнъ зїса діетѣ кроато- славѣнѣ пѣ воїм а не десѣрїдї кѣтса поа- стрѣ де а фѣаѣлор пощрїї сѣрѣвї дїнъ Ън- гарїа карїї сѣѣтъ де о вїдѣ шї о лїмѣкъ къ пої. Наѣїїле ка орї каре персоанѣ прїва- тѣ дѣнъ аѣ алор опѣаре, кареа лор ка орї кѣрѣ прїват тревѣе сѣ ле фїе маї сѣѣтѣмъ декѣт вїаѣа. Еї воїеск тот че воїм пої: а дінеа пѣкѣлїтїт де таре кѣтрѣ шареле стат дѣмпѣрѣтеск.

Дѣчї фїїндъ къ мїністерїѣлъ зѣнѣрескъ кредѣ къ пѣар пѣтѣа прїїмї ачестѣ конді- дії, фїїндъ къ стѣ пѣкѣлїтїт не лѣогѣ теп- дінѣделе сале сепаратїстїче, адїкъ вѣрѣа а да прїлеж ла десѣїндѣареа фѣрѣмоасѣї мо- нархїї, ашеа дѣторїнда шї опѣареа не де- тѣнѣндѣ а кѣтеза кѣтрѣ челе маї естрѣме тѣсѣрї, адїкъ а апѣка арме; шї пої не пѣнѣм авѣреа шї сѣѣцѣле пострѣ пѣп-

трѣ вѣнѣл пострѣ дрепт шї пѣнтрѣ сѣѣн- та кѣтсѣ!

Dzeѣ сѣ дінѣ не дѣмпѣратѣл шї ре- цѣле пострѣ конституціонал Ferdinand.

Гелачїч, Бан.

Фраѣї де арме!

Трѣпеле славоанѣ шї кроате гранї- царе калкъ сѣѣт а тѣа командѣ не пѣ- тѣнѣтѣл регатѣлѣ Ънгарїї а кѣрѣїапѣраре есте дѣндрезѣтѣ воѣ. Сѣ пѣ прївїдї дѣнъ пої не дѣштанѣ; стїндартеле австріаѣе фѣлѣфїе дѣнъ лївїїле поастрѣ; пѣжѣра дѣ- нїкѣтѣ ачел сѣтн ал глорїеї шї ал опѣ- реї не о сѣтѣ кѣтпѣрї де сѣѣце нїчї о- датѣ пѣ се ва фѣче вѣрѣн сїмѣол ал ре- велїеї шї ал пѣкредїнѣї. Ної десѣѣшѣтра- рѣт флатѣвреле поастрѣ пѣ пѣмаї спре апѣрареа шї пѣстрареа дрептѣрїлор поа- стрѣ, чї шї спре консервареа дрептѣрїлор їѣвїтѣлѣ пострѣ монарх, не каре о пар- тїдѣ крїмїналѣ переспектїндъ адеѣвѣратѣ- ле сїмѣемїнте а ле прѣкѣтпѣнїтоареї маїорїтѣдї а знїеї пѣдїїї цѣнерѣсе шї кре- дінѣчоасѣ, ле дѣндревїїа спре крїмїналеме сале скопѣрї, еа шї пѣнѣтѣ акѣт пѣсѣ ко- роанѣ планѣрїлор сале дінѣтїтоаре кѣтрѣ десѣфѣчереа Монархїеї, кѣчї прїнъ леѣвї- рїле сале се сїлѣще а десѣпѣта дѣнъ трѣ- пеле кѣпѣоскѣтоаре пѣмаї де о легѣмїнте комѣнѣ а кредїнѣї кѣтрѣ Домнїторїѣ шї патрїе стрїѣѣчѣосѣл сїпрїт де десѣїнарѣ, дѣндрѣѣѣ осѣвїрї прѣдѣѣѣтоаре де пѣдѣ- кредѣре шї вѣрѣ; пѣнтрѣ ка прїнѣтрачѣаста сѣ сѣарме знїтатеа ачестѣвї таре зїд апѣ- рѣторїѣ де дѣндрѣага монархїе. Солдаѣї аї арматеї австріаѣе! де каре пої не фѣлїмъ къ не дінем, вої консїмдіїї тѣнїа дѣнъ конѣтра ачелор планѣрї; армеле воастрѣ

ниче одатъ пѣ се вор дптоарче асѣпра
фраділор воцрїї, карі сънт гата аші пѣ-
не съцелє шї вїїада пентрѣ дмпѣратѣл
ші дрептѣріле лѣї каре сънт шї адеврѣ-
тѣл скоп ал дрептѣрілор поастре. Не кѣт-
пїїле Італїї зп ероѣ дѣкѣрѣат кѣ кѣзѣне
де глорїє рекѣдїгѣ короанеї кѣ чеї маї вравї
дїнтре вравї зп Дїамант преа скѣтп; че-
теле лѣї, фїе фост де орї че паціє ле кон-
дѣчеа о сїнгѣрѣ командѣ, ле дѣсѣфедїа
зп сїнгѣр сїрїт, дѣвїцереа фѣ рѣсплата
зпїреї лор. Де шї пої пѣ авѣрѣт порочїре
а не вѣрса съцелє пентрѣ ачел маре скоп,
дар фїїнд кѣ ачєї ерої сънт фрадії поцрїї, пе-
птѣл пострѣ се дѣалдѣ, кѣчї кѣпоашет
дѣалтѣл преѣ ал порокѣлѣї лор : пої зпїдї
прїѣ легѣтїѣтеа колоарелор австрїаचे пѣ-
теш лѣса фїїлор поцрїї зп модел де кре-
дїндѣ, де опоаре шї вравѣрѣ. Съ трѣїа-
скѣ зпїтатеа арматеї австрїаचे сънт ізвїтѣл
пострѣ дмпѣрат шї реѣе Фердїанд!

Дела Драва дп Септемврїе 1848.

Ієлачїч,

Фелдмаршал-Лїєвтеант шї Бан.

Ън рєст дїп протоколѣл рецї-
метѣлѣї П. ромѣн.

Ачєст рєст дп рѣндѣл трєкѣт пѣ пе
дѣкѣпѣ пентрѣ дѣгѣсїїтеа колоанелор;
єл дѣсѣ кѣпрїнде пѣмаї черереа рецїмен-
тѣлѣї ка чєлє 1913 пѣще кѣ крєтєлє адѣ-
пате дїп рецїмент спрє а се дмпѣрдї пе
ла гардєлє націѣналє зпг. орї сънт дате
кѣ, орї фѣрѣ щїреа М. Салє, съ се рєптоар-
кѣ саѣ ачєлєаш, саѣ алтєлє аѣѣтєа спрє а
се армѣ дѣшїї оамєнїї рецїментѣлѣї (ре-
сєрѣе пентрѣ чеї карїї рѣштѣн акасѣ.)

Щєрѣереа тѣтѣрор тїтѣлатѣрє-
лор де ранг.

Азїдї лѣкрѣ плѣкѣт! Щєрманїї, ачєл
попор вѣпѣторїз де тїтѣлє pedante шї де
шєрте се вѣкѣрѣ вѣзѣнд кѣ аѣѣт прїѣ о
лєдѣїре єшїтѣ дїп Франкѣрт, кѣт шї прїѣ
дєкрєтѣрї шї черкѣлѣрї мїнїстерїалє пѣ-
вѣлїкатє дїп Вїєна пентрѣ монархїѣ, саѣ
щєрс тот фєлїтѣл де тїтѣлатѣрє. Архїдѣчєлє
Іоан вїкарїѣл імперїѣлѣї прєтїнсе а се тї-
тѣла шї єл пѣмаї кѣ „Dsmbeata (Sic) Ар-
хїдѣчє Вїкарїѣ; мїнїстрїї шї тоѣї алдїї дѣшї
пєрдѣрѣ дѣлчєлє де Excellenz; Hohes,
Hoch- und Wohllobliches, Hoch- und Wohl-
geborner; Gnaediger, тоате се дѣсєрѣ пѣ
Дѣлѣрє шї пє Рєн дп жос. Бѣла де тїтѣ-
лѣ ера шї ла зпгѣрї фоарте марє; дп
анїї дїп зрѣтѣ ажѣнсєрѣт ка тот калїкѣл
де сѣѣрнар шї чїсмар сѣ прєтїндѣ текїн-
тєтєс, орї Nagyságos, тїтѣла че се да ода-
тѣ пѣмаї прїндїпїлор. Вїне кѣ ажѣнсєрѣ
де рїдїкѣл шї пє ла пої.

ЛІТЕРАРЪ,

Ла Редакціє се маї афлѣ дєпѣсє спрє вѣл-
зарє дѣкѣ шї ачєстє кѣрдї:

Don Жван дела лорд Byron, поєтѣ єпїкѣ
традѣсѣ де I. Елїадє. Вѣкѣрєщї 1847,
прєѣ 1 ф. арѣ.

Сєкрєтарѣл інтїм дела George Sand, тра-
дѣс де С. Andronik, Вѣкѣрєщї 1847,
прєѣ 1 ф. 20 кр.

О карте кѣт є спр. єс: Don Жван,
токмѣ дп тїмпѣрїлє поастре тѣрѣвѣратє арє
чєл маї марє іаѣтєрєс де а фї чїтїтѣ. —

Ла Дп. Іоан Навреа сосїрѣ дїп поѣ шї
алтє кѣрдї де поѣ єшїтє.